

27. září 2023 v 17 hodin
Pálfiho palác, Zámocká 47, Bratislava

SVATOVÁCLAVSKÝ KONCERT

*Korouhev tvá se zahryzla do povětří,
ztratil svůj život, kdo ho šetří,
kdo zbabělec, zrádce a Jidáš,
toho s obětí spěchat neuhlídáš,
ale kdo čistý, ten bít se zná.
Ó vítězná
písni ty zni! – Jak vždy jsi nás ved,
za tebou, za tebou vpřed!*

z básně Jana Zahradníčka (1905–1960) *Svatý Václav* (1944)

Bedřich Smetana (1824–1884)

Heslo I – II JB 1:123 (1882) na text Josefa Srba-Debrnova (1836-1904)

Jiří Čech (*1951)

Svatý Václav (úprava staročeského chorálu)

v úpravě pro mužský sbor Jaroslava Černockého (*1973)

Bedřich Smetana

Věno JB 1:119 (1880) na text Josefa Srba-Debrnova

Pavel Křížkovský (1820–1885)

Odvedeného prosba (konečná verze, 1862)

na lidový text ze sbírky Františka Sušila (1804–1868) *Moravské národní písně s nápěvy do textů vřazenými* (1860)

Leoš Janáček (1854–1928)

Ach vojna, vojna (1885), č. III z cyklu **Čtveřice mužských sborů** JW IV/17

na lidový text ze sbírky Františka Sušila *Moravské národní písně s nápěvy do textů vřazenými*

Béla Bartók (1881–1945)

Slovácké ľudové piesne BB 78, Sz 69 (1917)

I. **Ej, posluhajte málo**

II. **Keď ja smutný pôjdem**

III. **Kamarádi moji**

IV. **Ej, a keď mňa zabiju**

V. **Keď som šiou na vojnu**

zaznamenaný v Podkonici (1915) (I, IV), Čierném Balogu (1916) (II), Bratislavě (1917) (III) a Lopeji (1916) (V)

Josef Bohuslav Foerster (1859–1951)

Devět mužských sborů, op. 37 (1894–1897) (výběr)

V. **Polní cestou**

IV. **Velké, širé, rodné lány**

II. **Mé orné půdy každý hon**

na texty básní Josefa Václava Sládka (1845–1912) ze sbírky *Selské písně a české znělky* (1887)

Bedřich Smetana

Tři jezdci JB 1:84 (1862) na text básně Jiljího Vratislava Jahna (1838–1902)

Tři jezdcové (1860)

sóla: Vlastimil Tichý, Jan Podlena, Pavel Zajíc

Leoš Janáček

Tři sbory mužské JW IV/19 (1888) (výběr)

I. **Loučení**

II. **Holubička**

na texty básní Elišky Krásnohorské (1847–1926) ze sbírky *Letorosty* (1887)

Čtvero mužských sborů moravských JW IV/28 (1900–1906) (výběr)

I. **Dež viš** (1900)

IV. **Rozloučení** (1906)

na lidové texty ze sbírek *Hanácky pěsničky* (asi 1900) Ondřeje Přikryla (1862–1936) (I) a *Kytice z národních písní moravských* (1890) Leoše Janáčka a Františka Bartoše (1837–1906) (IV)

Maryčka Magdónova JW IV/35 (2. verze 1907)

na text Petra Bezruče (1867–1958) ze sbírky *Slezské číslo* (1903), později vydané jako *Slezské písně* (1909)

sólo: Jan Podlena

Zpívá mužský pěvecký sbor LÁSKA OPRAVDIVÁ,
řídí Jan Špaček



Požíování a šíření zvukových a obrazových záznamů je vítáno.

laskaopravdiva.cz --- youtube.com/@LaskaOpravdiva --- facebook.com/laskaopravdiva

B. Smetana

Heslo I – II

Vše, co touhou drahé nám
blaha přáno budíž vám.

J. Čech

Svatý Václave

Svatý Václave,
vévodo české země, kníže náš,
pros za nás Boha,
svatého Ducha!
Kriste eleison!

Ty jsi dědic české země,
rozpomeň se na své plémě;
nedej zahynouti nám i budoucím,
svatý Václave!
Kriste eleison!

Pomoci my tvé žádáme,
smiluj se nad námi,
utěš smutné, zažeň vše zlé,
svatý Václave!

B. Smetana

Věno

Zpěvu dar všech srdcí vroucích
vlasti budíž věnován,
kdo jí dražší skvosty snáší,
tomu věnec budíž dán!

My jí v oběť kladem palmy,
v nitru jež se zrodily,
když nás matky mlékem lásky,
když nás mluvou sladkou kojily.

Z dávných věků věda nová
zkvetla Prahou věžatou,
a ta láska v luzích českých
vzrostla v lípu košatou.

Zpěvem svým ji pěstít chceme
po všech vlasti končinách,
ať se novým krásí květem
v palácích i pustinách.

Zpěvu dar všech srdcí vroucích
vlasti budíž věnován,
kdo jí dražší skvosty snáší,
tomu věnec budíž dán!

P. Křížkovský

Odvedeného prosba

Ach, když sem já šel
od své milenky,
břínkaly mně podkověny.
Ach břínkaly mně a už nebudú,
černé oči plakat budú.

Ach černé oči, což vy pláčete,
šak vy moje nebudete.
Ach bude vojna, vojna nešťasná,
dyž ja umřu, modli se za mňa.

L. Janáček:

Ach vojna, vojna

Ach vojna, vojna, nešťasná vojna,
dyž na ňu jít musím.

Sama královna a císařovna
do Moravy psala,
aby Janoška do vojny dostala.

U bílej vody Janošek stojí,
hlavěnka ho bolí.
Janičku, nestoj, koničky nástroj,
pojedeš do vojny.

Já nepojedu, hlavěnka mě bolí.
Moja hlavěnka všecka porubaná,
moja galánka všecka uplakaná.

B. Bartók

Ej, poslušajte málo

Ej, poslušajte málo
kamarádi moji:
Budem vám hovoriť
o mém bojovaní.

Ej, v mestečku Lubline
velká vojna stála,
slnce sa zatmelo,
krv sa zalievala.

Zalievala ona naše verné oči,
ach, Bože z vysosti,
buď nám na pomoci!

Keď ja smutný pôjdem

Keď ja smutný pôjdem
na tu vojnu,
komu ja zanachám moju milú?

Nachám ju ja,
nachám kamarátom,
počím sa ja z vojny
domou vrátim.

Kamarádi moji

Kamarádi moji
vojna sa nám strojí,
budeme bojovať panu královi;

a ja na tú vojnu predsa it' mosím,
moju najmilejšú opustiť mosím.

A keď preč pôjdeme, pomaširujeme
ze štáci na štáci do Ruskej zeme;

a v tej Ruskej zeme hájik zelený
tam predkovia naši odpočívaju.

Ej, a keď mňa zabiju

Ej, a keď mňa zabiju,
dobře mňa schovajte,
ej, na bystrický cinter,
tam mňa pochovajte.

Ej, na bystrický cinter,
nedelako dverí,
pôjde moją milá, srce ju zabolí.

„Tu ležia nožičky,
čo k nám chodievali;
tu ležia ručičky, čo mňa obímali.“

Keď som šiou na vojnu

Keď som šiou na vojnu,
museu som sa vrátiť,
museu som sa mojej milej
za lásku zaplatiť.

„Tu máš milá štyristo
na hlinenom stole,
zober si to duša moja,
to sa šetko tvoje.“

„A ja ti to neberem,
to je šetko málo,
veď si sa ty namilovau
mojho líčka darmo.“

„Keď sa ti to nepáči,
zober sa, pod' s nami,
budeš nám tam šaty prať
na tichom Dunaji.“

J. B. Foerster

Polní cestou

Polní cestou, bez přikrovu
nesli jsme ji ke hřbitovu;

vůkol mladé žito vlálo,
skřivan zpíval, slunce plálo
na ty role otevřené,
na ty oči uzamčené.

Z štěpů, jež kol cesty stály,
květy v tvář jí napadaly;

na barvítku kolem čela
zabučela bludná včela;

my ji nesli, druzí pěli,
od hřbitova zvony zněly.

Velké, širé, rodné lány

Velké, širé, rodné lány,
jak jste krásny na vše strany,
od souvratě ku souvrati
jak vás dnes to slunko zlatí!

Vlavé žito jako břehy,
květná luka plná něhy,
na úhoru, v žírné kráse,
pokojně se stádo pase.

A jak slunce vás tak zhřívá
a jak cvrček v klasech zpívá,
v šíř i v dál, vy rodné lány,
buďte vy nám požehnány!

Mé orné půdy každý hon

Mé orné půdy každý hon
mi patří zem jak dubu
a držím se jí jako on
vzdor psotám, časů zubu.

Věkovitými kořeny
a pevně každým svazem,
a mé jsou i ty kameny,
pro něž se shýbám na zem.

Ji nevezme, dokud jsem živ,
mi nikdo z tvrdých dlaní;
mne topor musí sklátit dřív –
a ještě padnu na ni!

B. Smetana

Tři jezdci

Tři jezdci pádí z Kostnice,
jak by je štvaly vzteklice,
a jejich spěch a jejich vztek
sprovádí teskně Rýnu jek.

Zpět do Čech mužové ti jdou,
zpět s pomsty věštbou strašlivou.
Hlas jejich jako bouře lká —
jen noc mu slouchá divoká —
ted' bázlivě — ted' bujně zas
odnáší vítr dál ten hlas.

„O Jene, lípo skácená,
kam prchne věrná včelka tvá?“
„Tak pochována sláva tvá
a ty chceš mlčet, vlasti má?“
„Ač mám jen hrstku popele,
v ní nesu nástroj mstitele,
Z ní šlehne plamen divoký
a k boji vyštvé otroky.“ —

Tak třetí z nich se hrdě smál
a s bleskem v závod pádil dál
a řeky pláč a větrů kvíl
se jeho hlasem probudil.
Jen jejich píseň divoká
ted' hlídá tam hrob proroka.
On sám však v nový dal se let
a s jezdci spěchá do Čech zpět!

L. Janáček

Loučení

Když mne necháš pro svět,
moje potěšení,
dej mi na památku jedno políbení.

Dej mi ještě k tomu,
co mi srdce zvolí,
všecko co tě rmoutí,
všecko co tě bolí.

Co ti jako lítost
na srdéčko sahá.
Dej ti pán Bůh štěstí,
ty má duše drahá!

Holubička

Holubička šedá
holoubka si hledá volajíc,
umdlela jí křídla, však ho nezahlídá
nikdy víc, ó, nikdy víc.

Od moře k moři zakroužila
v hoři nastokrát:
„Ozvi se jen jednou,
máš-li sírou, bédnou
ještě rád, ó, ještě rád!

Marně opuštěná holubička
stěná v dol i výš:
„Což ty pro mou lásku
nemáš ani hlásku
z duše již, ó, z duše již?“

On pak slyší lkání, on by slitování
z duše měl, ó, z duše měl
ale zkrvácený,
k zemi spotáčený oněměl.

Dež víš

Dež víš, že rač tě vidívám
než zlató, vězdíčko,
máš na mrskut mně darovat
červený vajíčko!

Dež víš, že bech tě všeko dal
a sebe nérači,
máš na večír mně skovávat
pusenko néslači!

A dež víš, že tě rači mám
než široširé svěť,
máš říct, kde jož mám pro tebe
jak pro nevěstu jet!

Rozloučení

Zhoru cesta, dolu druhá,
rozlučme se spolu, milá.

Těžké naše rozloučení,
když jsme spolu naučení.

Vrať mně, milá, co je mého,
já ti vrátím, co je tvého.

Vrať mně, milá, prsténeček,
já ti vrátím tvůj šáteček.

Prsténeček, zlaté očko,
s Pánem Bohem, má děvečko.

Maryčka Magdónova

Šel starý Magdón
z Ostravy domů,
v bartovské harendě
večer se stavil,
s rozbitou hlavou
do příkopy spad.
Plakala Maryčka Magdónova.

Vůz plný uhlí z koleje se zvrátil.
Pod vozem zhynula
Magdónova vdova.

Na Starých Hamrech
vzlykalo pět sirot,
nejstarší Maryčka Magdónova.
Kdo se jich ujme,
kdo jim dá jísti?

Myslíš, kdo bohaté doly má,
srdce má taky,
jako ty, Maryčko Magdónova?
Bez konce les se táhne
markýze Géra.

Maryčko, mrzne a není co jísti.
Na horách plno dřeva!
Burmistr Hochfelder
viděl tě sbírat.
Co pravíš? Bude-li mlčet?

Co si to za ženicha vybrala sobě?
Bodák má k rameni,
na čapce peří,
ty jdeš s ním do Frýdku?
Co si to za nevěstu?

Schýlená hlava,
fěrtoch máš na očích,
do něj tečou hořké a horké
krůpěje s líci.

Frydečtí grosbyrgři,
dámy ze Frýdku
jízlivou budou se smáti ti řeči,
se síňky uzří tě Hochfelder žid.

V mrazivé chýši
tam ptácata zbyla,
kdo se jich ujme,
kdo jim dá jísti?

Po straně ostré jsou skály,
podle nich kypí a běží k Frýdku
šumivá, divoká Ostravice.
Slyšíš ji, ty?
Jeden skok nalevo,
po všem je, po všem.

Černé její vlasy
na skále se chytly,
bílé její ruce
zbarvily se krví.
Sbohem bud',
Maryčko Magdónova.

Na Starých Hamrech
vzad, na svatém poli
bez křížů, bez kvítí,
krčí se hroby.
Tam leží bez víry samovrazi.
Tam leží Maryčka Magdónova.